

BRL-K608

2018-12-01

Beoordelingsrichtlijn

voor het Kiwa productcertificaat voor
Laboratoriumkranen

▶ **Trust
Quality
Progress**

Voorwoord Kiwa

Deze Beoordelingsrichtlijn (BRL) is opgesteld door het College van Deskundigen Waterketen (CWK) van Kiwa, waarin belanghebbende partijen op het gebied van laboratoriumkranen zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zo nodig deze BRL bij. Waar in deze BRL sprake is van “College van Deskundigen” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL zal door Kiwa worden gehanteerd in samenhang met het Kiwa-Reglement voor Certificatie, waarin de algemene spelregels van Kiwa bij certificatie zijn vastgelegd.

Kiwa Nederland B.V.

Sir Winston Churchillaan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK

Tel. 088 998 44 00
Fax 088 998 44 20
info@kiwa.nl
www.kiwa.nl

© 2018 Kiwa N.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Het gebruik van deze Beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Bindend verklaring

Deze beoordelingsrichtlijn is door Kiwa bindend verklaard per 1 december 2018.

Inhoud

	Voorwoord Kiwa	1
	Inhoud	2
1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Toepassingsgebied	4
1.3	Acceptatie van door de leverancier geleverde onderzoeksrapporten	4
1.4	Kwaliteitsverklaring	4
2	Terminologie	5
2.1	Definities	5
3	Procedure voor het verkrijgen van een productcertificaat	6
3.1	Toelatingsonderzoek	6
3.2	Certificaatverlening	6
3.3	Onderzoek naar de product- en/of prestatie-eisen	6
3.4	Beoordeling productieproces	6
3.5	Contractbeoordeling	6
4	Producteisen	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Publiekrechtelijke eisen.	7
4.3	Producteisen	7
4.4	Nadere specificaties constructie en vorm	8
4.5	Eisen en beproevingen afwijkend van EN200/EN817	9
5	Beproevingmethoden	11
5.1	Bepaling van de hechting en duurzaamheid van kunststof deklagen	11
5.2	Beproeving van bestandheid tegen hoge temperatuur	11
5.3	Beproeving van weerstand tegen krachten en momenten op aansluitenden	12
6	Merken	13
6.1	Algemeen	13
6.2	Certificatiemerken	13
7	Eisen aan het kwaliteitssysteem	14
7.1	Beheer van het kwaliteitssysteem	14
7.2	Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan	14
7.3	Beheer van laboratorium- en meetapparatuur	14

7.4	Procedures en werkinstructies	14
8	Samenvatting onderzoek en controle	15
8.1	Onderzoeksmatrix	15
8.2	Controle op het kwaliteitssysteem	15
9	Afspraken over uitvoering certificatie	16
9.1	Algemeen	16
9.2	Certificatiepersoneel	16
9.3	Rapport toelatingsonderzoek	17
9.4	Beslissing over certificaatverlening	18
9.5	Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring	18
9.6	Aard en frequentie van externe controles	18
9.7	Tekortkomingen	18
9.8	Rapportage aan College van Deskundigen	18
9.9	Interpretatie van eisen	19
10	Lijst van vermelde documenten	20
10.1	Publiekrechtelijke regelgeving	20
10.2	Normen / normatieve documenten:	20
I	Model certificaat (voorbeeld)	21
II	Model IKB-schema (voorbeeld)	22

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De in deze BRL opgenomen eisen worden door Kiwa gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag en de instandhouding van een productcertificaat voor laboratoriumkranen.

Deze BRL vervangt BRL-K608/04 d.d. 01-02-2012.

De kwaliteitsverklaringen die op basis van die laatste BRL zijn afgegeven blijven geldig.

Bij de uitvoering van certificatiewerkzaamheden is Kiwa gebonden aan de eisen, als opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17065.

1.2 Toepassingsgebied

Deze beoordelingsrichtlijn is van toepassing op kranen die door hun vorm en/of uitvoering bedoeld zijn voor toepassing in laboratoria.

Laboratoriumkranen kunnen worden gebruikt voor leidingwatertoepassingen met een werkdruk van ten hoogste 1000 kPa en een watertemperatuur van maximaal 90 °C.

De aanbevolen grenzen voor een juiste werking zijn een werkdruk tussen 100 en 500 kPa en een watertemperatuur van maximaal 65 °C.

1.3 Acceptatie van door de leverancier geleverde onderzoeksrapporten

Indien door de leverancier rapporten van onderzoekinstellingen of laboratoria worden overgelegd om aan te tonen dat aan de eisen van de BRL wordt voldaan, zal moeten worden aangetoond dat deze zijn opgesteld door een instelling die voldoet aan de van toepassing zijnde accreditatienorm, te weten:

- NEN-EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen;
- NEN-EN ISO/IEC 17021-1 voor certificatie-instellingen die systemen certificeren;
- NEN-EN-ISO/IEC 17024 voor certificatie-instellingen die personen certificeren;
- NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria;
- NEN-EN-ISO/IEC 17065 voor certificatie-instellingen die producten certificeren.

Toelichting

De instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een accreditatie-instelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten.

Deze accreditatie moet betrekking hebben op het voor deze BRL vereiste onderzoek. Indien geen accreditatiecertificaat kan worden overgelegd, zal de certificatie-instelling zelf verifiëren of aan de accreditatienorm is voldaan, of het desbetreffende onderzoek opnieuw zelf (laten) uitvoeren.

1.4 Kwaliteitsverklaring

De op basis van deze BRL af te geven kwaliteitsverklaringen worden aangeduid als Kiwa-productcertificaat.

Een model productcertificaat is ter informatie als bijlage opgenomen.

2 Terminologie

2.1 Definities

In deze BRL zijn de volgende termen en definities van toepassing:

- **Beoordelingsrichtlijn (BRL):** de in het College van Deskundigen gemaakte afspraken over het onderwerp van certificatie;
- **College van Deskundigen:** het College van Deskundigen Waterketen (CWK);
- **Controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurend aan de in de BRL gestelde eisen voldoen;
- **IKB-schema:** een beschrijving van de door de leverancier uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem;
- **Leidingwater:** water, bestemd om te drinken, te koken, voedsel te bereiden of andere huishoudelijke doeleinden;
Opmerking: Leidingwater kan zijn drinkwater, warmtapwater of huishoudwater;
- **Leverancier:** de partij die er voor verantwoordelijk is dat producten bij voortdurend voldoen aan de eisen waarop de certificatie is gebaseerd;
- **Productcertificaat:** een document, dat een verklaring van Kiwa inhoudt, dat de in dat document vermelde en door de leverancier vervaardigde producten bij aflevering geacht kunnen worden te voldoen aan de voor die producten geldende eisen;
- **Producteisen:** in maten of getallen geconcretiseerde eisen die zijn toegespitst op de (identificeerbare) eigenschappen van producten en die een te behalen grenswaarde bevatten die ondubbelzinnig kan worden berekend of gemeten;
- **Toelatingsonderzoek:** De initiële beoordeling van de leverancier en het onderzoek van de betreffende producten ten behoeve van de eerste afgifte van een certificaat.

3 Procedure voor het verkrijgen van een productcertificaat

3.1 Toelatingsonderzoek

Het uit te voeren toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van de in deze BRL opgenomen (product)eisen inclusief bepalingmethoden en omvat, afhankelijk van de aard van het te certificeren product:

- een (monster)onderzoek, om vast te stellen of de producten voldoen aan de product- en/of prestatie-eisen;
- de beoordeling van het productieproces;
- de beoordeling van het kwaliteitssysteem en het IKB-schema;
- een toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures.

3.2 Certificaatverlening

Na afronding van het toelatingsonderzoek worden de resultaten voorgelegd aan de beslisser (zie 9.2). Deze beoordeelt de resultaten en stelt vast of het certificaat kan worden verleend of dat aanvullende gegevens en/of onderzoeken nodig zijn voordat het certificaat kan worden verleend.

3.3 Onderzoek naar de product- en/of prestatie-eisen

Kiwa zal de te certificeren producten (laten) onderzoeken aan de hand van de in de certificatie-eisen opgenomen product- en/of prestatie-eisen.

Door of namens Kiwa zullen de daarvoor benodigde monsters worden getrokken.

3.4 Beoordeling productieproces

Bij de beoordeling van het productieproces wordt nagegaan of de producent in staat is om bij voortduring producten te maken die aan de certificatie-eisen voldoen.

De beoordeling van het productieproces vindt plaats tijdens de lopende werkzaamheden bij de producent.

Deze beoordeling omvat bovendien tenminste:

- De hoedanigheid van grondstoffen, halfproducten en eindproducten;
- Het intern transport en de opslag.

3.5 Contractbeoordeling

Wanneer de leverancier niet de producent is van de te certificeren producten, zal Kiwa de overeenkomst tussen de leverancier en de producent beoordelen.

Deze schriftelijke overeenkomst, die voor Kiwa beschikbaar is, omvat ten minste:

- Dat accreditatie-instellingen, schemabeheerders en Kiwa in de gelegenheid zullen worden gesteld tot het observeren van de certificatiwerkzaamheden die door Kiwa of namens Kiwa bij de producent worden uitgevoerd.

4 Producteisen

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen, waaraan laboratoriumkranen moet voldoen, evenals de bepalingsmethoden om vast te stellen dat aan de eisen wordt voldaan.

4.2 Publiekrechtelijke eisen

4.2.1 *Geschiktheid voor contact met drinkwater*

Producten en materialen die in contact (kunnen) komen met drinkwater of warm tapwater mogen geen stoffen afgeven in hoeveelheden die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid van de consument of anderszins de waterkwaliteit aantasten. Daartoe dienen de producten of materialen te voldoen aan de toxicologische, microbiologische en organoleptische eisen die zijn vastgelegd in de van kracht zijnde Ministeriële "Regeling materialen en chemicaliën drink- en warm tapwatervoorziening" (gepubliceerd in de Staatscourant). Dit betekent dat de procedure voor het verkrijgen van een erkende kwaliteitsverklaring, zoals bedoeld in de vigerende Regeling, met positief resultaat moet zijn afgerond. Producten of materialen, die zijn voorzien van een kwaliteitsverklaring¹, afgegeven door bijvoorbeeld een buitenlandse certificatie-instelling, mogen ook in Nederland worden toegepast, mits deze kwaliteitsverklaring door de Minister gelijkwaardig is verklaard aan de kwaliteitsverklaring zoals bedoeld in de Regeling.

4.3 Producteisen

De eisen te stellen aan het product zijn vastgelegd in de volgende norm, met uitzondering van die artikelen waarvoor in 4.3.1 en 4.3.3 de eisen zijn gegeven:

NEN-EN 200 "Enkelvoudige en tweeknopsmengkranen".

NEN-EN 817 "Mechanisch instelbare mengkranen".

4.3.1 *Aanvullende Producteisen*

In aanvulling op de onder **Error! Reference source not found.** genoemde eisen geldt het volgende:

4.3.1.1 *Hygiënische behandeling van producten in contact met drinkwater*

De leverancier moet over een procedure beschikken voor het zodanig beschermen van de producten, dat de hygiëne tijdens opslag en transport is gewaarborgd. Daarnaast moet de leverancier de afnemers informeren over de omgang met de onder certificaat geleverde producten die in contact komen met drink- en warm tapwater in het traject vanaf de aankomst op de bouwlocatie tot en met de realisatie en ingebruikneming. De primaire insteek voor de informatie is de bijdrage aan de bewustwording van het belang van hygiënisch werken als 'preventie -maatregel'

---

¹ In de "Regeling" staat (artikel 16) "Een kwaliteitsverklaring afgegeven door een onafhankelijke certificeringsinstelling in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, is gelijkwaardig aan een erkende kwaliteitsverklaring, voor zover naar het oordeel van de Minister uit de eerstgenoemde kwaliteitsverklaring blijkt dat voldaan wordt aan ten minste gelijkwaardige eisen als bedoeld in deze regeling."

4.3.2 Mechanische eisen en materialen

4.3.2.1 Warmtebestandheid

De toegepaste materialen moeten bestand zijn tegen inwerking van leidingwater met een maximale temperatuur van 90°C.

4.3.2.2 Corrosievastheid

De toegepaste materialen moeten corrosievast zijn of tegen corrosie zijn beschermd en mogen geen aanleiding kunnen geven tot onderlinge contactcorrosie.

4.3.2.3 Metallische deklagen

Metallische, corrosiewerende deklagen moeten voldoen aan de eisen gesteld in EN 248.

4.3.2.4 Deklagen van kunststof (coating)

Deklagen van kunststof moeten na een beproeving volgens 6.1 voldoen aan: EN 248, artikel 7.1.1 met betrekking tot corrosie bestendigheid, ISO 2409, tabel 1, klasse 0 of 1 met betrekking tot hechting.

4.4 Nadere specificaties constructie en vorm

Constructie en vorm zijn vrij, met in achtnaam van de maatvoering van de aansluitenden.

4.4.1 Aansluitenden

Laboratoriumkranen mogen uitgevoerd zijn met de volgende aansluitenden:

- binnendraad,
- buitendraad,
- knel-, klem- of insteekfitting,
- onverliesbare wartelmoer.

In Tabel 1 zijn de toe te passen schroefdraden en de buitenmiddellijnen waarvoor fittingen geschikt moeten zijn gegeven.

DN	Schroefdraad voor aansluitenden				breedte drukvlak (mm)	knelfitting voor koperen pijpen (mm)
	binnendraad (ISO 7-1)	afdichtend (ISO 7-1)	met aanslag (ISO 228-1)	voor wartelmoer-aansluiting (ISO 228-1)		
10	Rp 3/8	R 3/8	G 3/8	G 1/2	3	12
15	Rp 1/2	R 1/2	G 1/2	G 3/4	3	15/18
20	Rp 3/4	R 3/4	G 3/4	G 1	3	22
25	Rp 1	R 1	G 1	G 1 1/4	3	28

Tabel 1 - Maatvoering van aansluitenden

Kranen die door hun vorm en/of uitvoering alleen toepasbaar zijn als laboratoriumkraan mogen zijn voorzien van aansluitenden in de voor de speciale toepassing geschikte maten.

4.4.2 Uitvoering aansluitenden

4.4.2.1 Aansluitenden met schroefdraad

Schroefdraad moet voldoen aan ISO 7-1 of ISO 228-1.

De schroefdraadlengte en de totale lengte van aansluitenden met buitendraad moeten voldoen aan Beoordelingsrichtlijn BRL-K623.

4.4.2.2 Aansluitenden met knel-, klem- of insteekfittingen

Aansluitenden uitgevoerd met knel-, klem- of insteekfittingen moeten voldoen aan de technische eisen als opgenomen in de Kiwa beoordelingsrichtlijn BRL-K640.

4.4.2.3 Aansluitenden met onverliesbare wartelmoer

Het aansluitende moet voorzien zijn van schroefdraad overeenkomstig ISO 228 en moet een bruikbare draadlengte hebben van tenminste 9 mm. De minimale breedte van het drukvlak staat vermeld in Tabel 1.

4.4.2.4 Sleutelvlakken

De hoogte van de sleutelvlakken moet tenminste zijn volgens de Kiwa Beoordelingsrichtlijn BRL-K623.

4.5 Eisen en beproevingen afwijkend van EN200/EN817

4.5.1 Akoestische eigenschappen

In tegenstelling tot hetgeen is opgenomen in de Europese normen, worden geen eisen gesteld aan de akoestische eigenschappen van het product.

4.5.2 Minimale volumestroom

Laboratoriumkranen moeten binnen de aanbevolen gebruiksgrenzen een volumestroom hebben van ten minste 4,0 l/min.

4.5.3 Bestandheid tegen hoge temperatuur

De kranen moeten bestand zijn tegen inwerking van heet water. Dit moet worden bepaald volgens 6.2.

Na beproeving volgens 6.2 moet de kraan geheel kunnen worden geopend, met een moment van ten hoogste 6 Nm en moet de kraan voldoen aan de eisen met betrekking tot afsluiting en waterdichtheid zoals omschreven in hoofdstuk 8 van EN200 of EN817 (welke van toepassing is). Tijdens deze beproevingen mogen geen beschadigingen of vervormingen optreden.

4.5.4 Weerstand tegen krachten en momenten op het aansluitende

Bij de beproeving volgens 5.3 mag geen vervorming of breuk optreden.

Na deze beproeving moet de kraan voldoen aan EN200, hoofdstuk 8.

4.5.5 Schuimstraalmondstukken

Schuimstraalmondstukken moeten voldoen aan de Kiwa beoordelingsrichtlijn BRL-K617.

4.5.6 Flexibele aansluitleidingen

Toegepaste flexibele aansluitenden moeten voldoen aan Kiwa Beoordelingsrichtlijn BRL-K622 "Flexibele aansluitleidingen" met uitzondering van de eisen die zijn gesteld aan de afmetingen en de aansluitenden.

4.5.7 Keerkleppen

Indien ter voorkoming van terugheveling keerkleppen toegepast worden, moeten deze met betrekking tot de eisen die zijn gesteld aan afdichting en duurzaamheid, voldoen aan de Kiwa beoordelingsrichtlijn BRL-K654.

4.5.8 Overige onderdelen

Meegeleverde watervoerende onderdelen moeten voldoen aan de relevante Kiwa beoordelingsrichtlijnen.

5 Beproevingsmethoden

5.1 Bepaling van de hechting en duurzaamheid van kunststof deklagen

5.1.1 *Beproevinginstallatie en hulpmiddelen*

Voor de bepaling van de hechting en de duurzaamheid van de kunststof deklaag moeten de proefstukken eerst worden geconditioneerd in een bad waarin het water automatisch op de vereiste temperatuur wordt gehouden. Hulpmiddelen ter bepaling van de hechting moeten zijn volgens ISO 2409.

5.1.2 *Proefstuk*

Twee bedieningselementen of een zodanig aantal dat het te beproeven oppervlak tenminste 10 000 mm² bedraagt.

5.1.3 *Beproevingseisen*

Tijdens de conditionering van de proefstukken moet:

- het water in het bad 90 ± 3 °C zijn.
- de omgevingstemperatuur 20 ± 10 °C zijn.

5.1.4 *Werkwijze*

- a. Plaats de proefstukken 1 h in het waterbad.
- b. Koel de proefstukken af aan de omgevingstemperatuur.
- c. Bepaal van één proefstuk de hechting volgens ISO 2409.
- d. Bepaal van de overige proefstukken of wordt voldaan aan EN 248.

5.2 Beproeving van bestandheid tegen hoge temperatuur

5.2.1 *Toestel*

Voor de beproeving van de bestandheid tegen hoge temperaturen moet de laboratoriumkraan worden opgenomen in een beproevingstoestel waarmee onder toevoeging van water de vereiste druk kan worden bewerkstelligd. Het toestel moet voor de beproeving worden ontlucht. De waterdruk moet kunnen worden gemeten met een precisie­manometer volgens NEN-EN 837.

5.2.2 *Beproeving­conditie en werkwijze*

Voor de beproeving is een nieuw proefexemplaar van de kraan nodig.

- e. Doorstroom de kraan gedurende 1 uur met water met een temperatuur van 90 ± 3 °C.
- f. Koel de kraan af in lucht van 20 ± 5 °C tot de omgevingstemperatuur bereikt is.
- g. Sluit de kraan af aan de uitstroomzijde.
- h. Belast de instroomzijde van de kraan met een druk gelijkmatig binnen 15 s oplopend tot (1600 ± 50) kPa en wacht gedurende (30 ± 5) s. Controleer op eventueel drukverlies/lekkage.
- i. Verlaag de druk tot (20 ± 2) kPa en wacht gedurende (30 ± 5) s. Controleer op eventueel drukverlies/lekkage.
- j. Controleer de kraan op eventuele blijvende vervorming en/of beschadiging.

5.3 Beproeving van weerstand tegen krachten en momenten op aansluitende

5.3.1 Toestel

Voor de beproeving van de weerstand tegen krachten en momenten op het aansluitende moet de laboratoriumkraan worden opgenomen in een beproevingsstoestel waarmee een moment van 50 Nm kan worden bewerkstelligd.

5.3.2 Proefstuk

Voor deze proef is een laboratoriumkraan nodig waarvan de aansluitende, indien nodig, voorzien zijn van hulpstukken waarmee het vereiste moment kan worden uitgeoefend op de betreffende onderdelen.

Opmerking

Voor aansluitende met schroefdraad die niet zijn voorzien van sleutelvlakken moet een hulpstuk met schroefdraad en sleutelvlakken worden toegepast. Voor aansluitende met een boring voor capillaire soldering kunnen zo nodig cilindrische hulpstukken worden toegepast om het plaatsen in het toestel te vereenvoudigen.

5.3.3 Werkwijze

- k. Klem het proefstuk met één aansluitende, zo nodig met behulp van een hulpstuk, in het beproevingsstoestel.
- l. Breng gedurende (60 ± 5) s op het vrije aansluitende een moment aan van (50 ± 5) Nm in een vlak evenwijdig aan de hartlijn van beide aansluitende.
- m. Breng vervolgens op aansluitende die zijn uitgevoerd met schroefdraad een moment aan met een waarde van (50 ± 5) Nm, in een vlak loodrecht op de hartlijn van dat aansluitende.

6 Merken

6.1 Algemeen

Laboratoriumkranen moeten gemerkt zijn met de fabrieksnaam of het fabriekslogo. Dit merk moet duidelijk zichtbaar en onuitwisbaar zijn aangebracht.

Indien de laboratoriumkranen zijn uitgevoerd met fittingen volgens BRL-K 640 moeten de volgende merken duidelijk leesbaar en onuitwisbaar zijn aangebracht.

- Op het kraanhuis:
  - nominale middellijn,
  - fabrieksmerk,
- Op de moer van de (knel)fitting (indien van toepassing):
  - fabrieksmerk.
- Op het kunststof leiding systeem (indien van toepassing)
  - fabrieksmerk,
  - nominale maat.

6.2 Certificatiemerk

Na het aangaan van een Kiwa certificatie overeenkomst moet tevens het certificatiemerk duurzaam en onuitwisbaar op het product worden aangebracht.

Voor producten bestemd voor contact met drinkwater:

Het Kiwa Water Mark “KIWA ”.

7 Eisen aan het kwaliteitssysteem

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen waaraan het kwaliteitssysteem van de leverancier moet voldoen.

7.1 Beheer van het kwaliteitssysteem

Binnen de organisatiestructuur moet een functionaris zijn aangewezen die belast is met het beheer van het kwaliteitssysteem van de leverancier.

7.2 Interne kwaliteitsbewaking/kwaliteitsplan

De leverancier moet beschikken over een door hem toegepast schema van interne kwaliteitsbewaking (IKB-schema).

In dit IKB-schema moet aantoonbaar zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de leverancier worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

Dit IKB-schema moet ten minste een gelijkwaardige afgeleide zijn van het in de bijlage vermelde model IKB-schema.

7.3 Beheer van laboratorium- en meetapparatuur

De leverancier moet vaststellen welke laboratorium- en meetapparatuur er op basis van deze BRL nodig is om aan te tonen dat het product aan de gestelde eisen voldoet.

Wanneer nodig moet de laboratorium- en meetapparatuur met gespecificeerde tussenpozen zijn gekalibreerd.

De leverancier moet de geldigheid van de voorgaande meetresultaten beoordelen en registreren, wanneer bij de kalibratie blijkt dat de laboratorium- en meetapparatuur niet correct functioneert.

De betreffende meetapparatuur moet voorzien zijn van een identificatie waarmee de kalibratiestatus te bepalen is.

De leverancier moet de resultaten van de kalibraties registreren.

7.4 Procedures en werkinstructies

De leverancier moet kunnen overleggen:

- procedures voor:
  - de behandeling van producten met afwijkingen;
  - corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen;
  - de behandeling van klachten over geleverde producten en/of diensten;
- de gehanteerde werkinstructies en controleformulieren.

8 Samenvatting onderzoek en controle

In dit hoofdstuk is de samenvatting gegeven van het bij certificatie uit te voeren:

- **toelatingsonderzoek:** het onderzoek om vast te stellen dat aan alle in de BRL gestelde eisen wordt voldaan;
- **controleonderzoek:** het onderzoek dat na certificaatverlening wordt uitgevoerd om vast te stellen dat de gecertificeerde producten bij voortdurend aan de in de BRL gestelde eisen voldoen; daarbij is tevens aangegeven met welke frequentie controleonderzoek door de certificatie-instelling (CI) moet worden uitgevoerd;
- **controle op het kwaliteitssysteem van de leverancier:** controle op de naleving van het IKB-schema en de procedures.

8.1 Onderzoeksmatrix

Omschrijving eis	Artikel BRL	Onderzoek in kader van	
		Toelating	Controle na certificaatverlening a), b)
Materiaaleisen			
Geschiktheid voor contact met drinkwater	4.2.1	X	X
mechanische eisen en materialen	4.3.2		
Corrosievastheid	4.3.2.2	X	X
Ontwerp en uitvoering			
Afmetingen	4.2	X	X
Aansluitende	4.4.2		
Functionele eisen			
Afsluiting en waterdichtheid	4.2	X	X
Volumestroom	4.5.2	X	X
Bestandheid tegen hoge temperaturen	4.5.3	X	
Weerstand tegen krachten en momenten	4.5.4	X	X
Duurzaamheid	4.2	X	
Merken			
Algemeen	6.1	X	X
Certificatiemerk	6.2		X

a) Bij wijzigingen van het product of productieproces moet, in overleg tussen leverancier en Kiwa, opnieuw worden vastgesteld of het product voldoet aan de prestatie-eisen.

b) Tijdens het controlebezoek controleert de inspecteur de producten aan de hand van een selectie uit de bovenstaand gemarkeerde producteisen. De frequentie van controlebezoeken is vermeld in paragraaf 9.6 van deze BRL.

8.2 Controle op het kwaliteitssysteem

Het kwaliteitssysteem van de leverancier zal door de Kiwa worden beoordeeld. Deze beoordeling omvat ten minste de aspecten die vermeld zijn in het Kiwa-Reglement voor Certificatie.

9 Afspraken over uitvoering certificatie

9.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd.

In het bijzonder zijn dit:

- de algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar de:
  - wijze waarop leveranciers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag;
  - uitvoering van het onderzoek;
  - beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek.
- de algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- de door de certificatie-instelling te treffen maatregelen bij tekortkomingen;
- de door de certificatie-instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van certificaten, certificatiemerk, pictogrammen en logo's;
- de regels bij beëindiging van een certificaat;
- de mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie-instelling.

9.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- Certification assessor (**CAS**): belast met het uitvoeren van ontwerp- en documentatiebeoordelingen, attesteringsonderzoeken, toelatingen, beoordelen van aanvragen en het reviewen van conformiteitsbeoordelingen;
- Site assessor (**SAS**): belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;
- Decision maker (**DM**): belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles en beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

9.2.1 Kwalificatie-eisen

De kwalificatie-eisen zijn opgebouwd uit:

- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die voldoet aan de in NEN-EN-ISO/IEC 17065 gestelde eisen;
- kwalificatie-eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie-instelling die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze BRL.

Opleiding en ervaring van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Basis competenties	Beoordelingscriteria
Kennis van de bedrijfsprocessen. Vaardigheden voor het verrichten van professionele beoordelingen van producten, processen, diensten, installaties, ontwerp en managementsystemen.	<i>Relevante werkervaring:</i> SAS, CAS : 1 jaar DM : 5 jaar inclusief 1 jaar m.b.t. certificatie Relevante technische kennis en werkervaring vergeleken met: SAS : beroepsonderwijs (MBO) CAS, DM : Bachelor (HBO)

Basis competenties	Beoordelingscriteria
Vaardigheden uitvoeren site assessment . Adequate communicatievaardigheden (o.a. rapporten schrijven, presentatie vaardigheden en interview vaardigheden).	SAS: Kiwa Audit training of gelijkwaardig en 4 site assessments inclusief 1 zelfstandig onder toezicht.
Uitvoeren Initieel onderzoek	CAS: uitgevoerd 3 initiële audits onder toezicht .
Uitvoeren review	CAS: beoordeling van 3 reviews

Technische competenties	Beoordelingscriteria
Opleiding	Algemeen: Opleidingen in een van de volgende disciplines: • Civiele techniek; • Werktuigbouwkunde.
Uitvoering testen	Algemeen: • 1 week laboratorium training (algemeen en schema specifiek) inclusief meettechnieken en uitvoeren testen onder toezicht; • Uitvoeren testen (per schema).
Ervaring - Specifiek	CAS • 3 complete toelatingen (exclusief de initiële audit van een productielocatie) onder bijwoning van een CAS . • 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door PM). • 3 initiële audits op de productielocatie onder begeleiding van de PM . • 1 complete zelfstandig uitgevoerde toelating (geëvalueerd door PM). SAS • 5 inspectie audits samen met een gekwalificeerde SAS . • 3 inspectie audits zelfstandig uitgevoerd (geëvalueerd door PM).
Vaardigheden betreffende de bijwoning	PM Interne trainingen t.b.v. bijwoningen

Legenda:

- Product manager: (**PM**)
- Site assessor (**SAS**)
- Certification assessor (**CAS**)
- Decision maker (**DM**)

9.2.2 Kwalificatie

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van opleiding en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- PM: kwalificatie van CAS en SAS;
- management van de certificatie-instelling: kwalificatie van DM.

9.3 Rapport toelatingsonderzoek

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek vast in een rapport. Het rapport moet aan de volgende eisen voldoen:

- volledigheid: het rapport doet een uitspraak over alle in de BRL gestelde eisen;
- traceerbaarheid: de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;

- basis voor beslissing: over certificaatverlening moet de DM zijn beslissing kunnen baseren op de in het rapport vastgelegde bevindingen.

9.4 Beslissing over certificaatverlening

De beslissing over certificaatverlening moet plaats vinden door een daartoe gekwalificeerde beslisser, die niet zelf bij het certificaatonderzoek betrokken is geweest. De beslissing moet traceerbaar zijn vastgelegd.

9.5 Uitvoeringsvorm kwaliteitsverklaring

Het productcertificaat moet zijn uitgevoerd conform het als bijlage opgenomen model.

9.6 Aard en frequentie van externe controles

De certificatie-instelling moet controle uitoefenen bij de leverancier op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aan te houden controlefrequentie beslist het College van Deskundigen.

Bij de inwerkingtreding van deze BRL is de frequentie vastgesteld op 2 controlebezoeken per jaar voor leveranciers die over een kwaliteitsmanagement systeem volgens ISO 9001 voor hun productie beschikken dat is gecertificeerd door een geaccrediteerde instelling (volgens ISO/IEC 17021) en waarbij het IKB-schema een geïntegreerd onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem is. In het geval de leverancier niet in bezit is van enig productcertificaat (uitgegeven door Kiwa of enig andere geaccrediteerde certificatie-instelling), wordt de frequentie verhoogd tot 3 controlebezoeken per jaar voor de duur van 1 jaar.

De door de certificatie-instelling uit te voeren controles zal ten minste betrekking hebben op:

- de in het certificaat vastgelegde productspecificaties;
- het productieproces van de producten;
- het IKB-schema van de leverancier en de resultaten van door de leverancier uitgevoerde controles;
- de juiste wijze van merken van de gecertificeerde producten;
- de naleving van de vereiste procedures,
- behandeling van klachten over geleverde producten.

Voor leveranciers met een private label certificaat wordt de frequentie van controles voor wat betreft de in het certificaat opgenomen producten vastgesteld op 1 controlebezoek per 2 jaar. Deze controles worden uitgevoerd bij de private label houder en zijn gericht op de in een IKB-schema op te nemen kwaliteitsaspecten en de resultaten van de door de certificaathouder daarop uitgevoerde controles. Het IKB van de private label houder moet tenminste betrekking hebben op:

- de juiste wijze van merken van de gecertificeerde producten;
- de naleving van de vereiste procedures voor in- en uitgangscntrole;
- de opslag van producten en goederen;
- de behandeling van klachten over geleverde producten.

De bevindingen van elke uitgevoerde controle zullen door Kiwa herleidbaar worden vastgelegd in een rapport.

9.7 Tekortkomingen

Bij het niet voldoen aan de eisen worden door Kiwa maatregelen genomen conform het sanctiebeleid zoals beschreven in het Kiwa Reglement voor Certificatie. Het Kiwa Reglement voor Certificatie is beschikbaar via de "Nieuws en publicaties" pagina op de website van Kiwa [Kiwa Reglement voor Certificatie](#).

9.8 Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

9.9 Interpretatie van eisen

Het College van Deskundigen mag de interpretatie van de in deze BRL gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument.

10 Lijst van vermelde documenten

10.1 Publiekrechtelijke regelgeving

BJZ2011048144   Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu¹
29 juni 2011

10.2 Normen / normatieve documenten:

Nummer	Titel
NEN-EN-ISO/IEC 17020	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren
NEN-EN ISO/IEC 17021	Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren
NEN-EN-ISO/IEC 17024	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor instellingen die persoonscertificatie uitvoeren
NEN-EN-ISO/IEC 17025	Conformiteitsbeoordeling – Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratie laboratoria
NEN-EN-ISO/IEC 17065	Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten
NEN 1006	Algemene voorschriften voor leidingwaterinstallaties.
NEN-EN 200	Sanitaire kranen – Enkelvoudige en tweeknopsmengkranen - Algemene technische eisen.
NEN-EN 817	Sanitaire kranen - Mechanisch instelbare mengkranen (PN10) - Algemene technische eisen.
BRL-K623	Fittingen, koppelingen en onderdelen voor soldeer- en schroefverbindingen.
NEN-EN 248	Elektrolytisch aangebrachte chroomnikkel lagen.
NEN-EN 1213	Kranen in gebouwen - Stopkranen van koperlegeringen voor drinkwatervoorziening in gebouwen – Beproevingen en eisen.
NEN-EN 1254-1	Koper en koperlegeringen – Hulpstukken - Deel 1: Hulpstukken met uiteinden voor capillaire- of hardsoldeerverbinding aan koperen buizen.
NEN-EN 13828	Kranen in gebouwen – Met de hand bediende kogelkranen van koperlegeringen en roestvrijstaal voor drinkwatervoorziening in gebouwen - Beproevingsmethoden en eisen.
ISO 7-1	Pipe threads were pressure-tight joints are made on the threads - Part 1: Dimensions, tolerances and designations.
ISO 228-1	Pipe threads were pressure-tight joints are not made on the threads - Part 1: Dimensions, tolerances and designations.

---

¹ Geldend vanaf 1 juli 2017

I Model certificaat (voorbeeld)

	Productcertificaat KXXXXXXX/OX	
	Uitgegeven	
Vervangt		
Pagina	1 van 1	
CERTIFICAAT	Naam product	
	VERKLARING VAN KIWA Met dit, conform het Kiwa-Reglement voor Certificatie, afgegeven productcertificaat verklaart Kiwa dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door	
	Naam leverancier	
	geleverde producten, die zijn gespecificeerd in dit certificaat en voorzien van het onder "Merken" aangegeven Kiwa®-keurmerk, bij aflevering voldoen aan Kiwa-beoordelingsrichtlijn	
	BRL-Kxxxx "xxxxxxxx" d.d. [dd-mm-jjj].	
	inclusief wijzigingsblad xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx d.d. dd-mm-jjj.	
	Luc Leroy Kiwa	
	Openbaarmaking van het certificaat is toegestaan. Advies: raadpleeg www.kiwa.nl om na te gaan of dit certificaat geldig is.	
	Kiwa Nederland B.V. Sir Winston Churchilllaan 273 Postbus 70 2280 AB RIJSWIJK Tel. 088 998 44 00 Fax 088 998 44 20 info@kiwa.nl www.kiwa.nl	Certificaathouder/Leverancier Naam klant Adres klant Telefoonnummer Faxnummer www. Email
		Certificatieproces bestaat uit initiële en periodieke beoordeling van: <ul style="list-style-type: none"> • kwaliteitssysteem • product

II Model IKB-schema (voorbeeld)

Controle onderwerpen	Controle aspecten	Controle methode	Controle frequentie	Controle registratie
Grondstoffen c.q. toegeleverde materialen: <ul style="list-style-type: none"> • ingangscntrole grondstoffen				
Productieproces, productieapparatuur, materieel: <ul style="list-style-type: none"> • procedures • werkinstructies • apparatuur • materieel				
Eindproducten				
Meet- en beproevingsmiddelen <ul style="list-style-type: none"> • meetmiddelen • kalibratie				
Logistiek				